

ประกาศสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)
เรื่อง การประเมินผลโครงการที่แล้วเสร็จ พ.ศ. ๒๕๕๖ ฉบับที่ ๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขแนวทางและหลักเกณฑ์การประเมินผลโครงการที่เสร็จแล้ว เพื่อเป็นเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประเทศเพื่อนบ้านให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างคล่องตัวมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ ของพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) เรื่อง การประเมินผลที่เสร็จแล้ว ซึ่งได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๙

ข้อ ๒ การประเมินโครงการที่แล้วเสร็จแบ่งเป็น ๒ ระยะ ได้แก่

(๑) การประเมินปิดโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ : เมื่อโครงการดำเนินการแล้วเสร็จและการเบิกจ่ายเงินเสร็จสิ้นแล้ว

ผู้ประเมินผล : เจ้าหน้าที่ของ สพพ. ผู้รับผิดชอบโครงการ

หลักการ : ทุกโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจาก สพพ. จะต้องได้รับ

การประเมินและจัดทำรายงานปิดโครงการ โดยเจ้าหน้าที่ของ สพพ. จะทำการสำรวจภาคสนามร่วมกับหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบโครงการ ประมวลข้อมูลจากฐานข้อมูลโครงการของ สพพ. แล้วประเมินผลการดำเนินโครงการและผลสำเร็จของโครงการตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของงาน รวมถึงพิจารณาความเหมาะสมสอดคล้องของโครงการ กับนโยบายที่เกี่ยวข้อง ความสำเร็จสมบูรณ์ของโครงการ ประสิทธิภาพการดำเนินโครงการระหว่างก่อสร้าง ประสิทธิภาพเบื้องต้นของโครงการ ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ รวมถึงความพึงพอใจของหน่วยงานเจ้าของโครงการ

(๒) การประเมินผลประโยชน์และผลกระทบของโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ : เมื่อโครงการดำเนินการแล้วเสร็จและการเบิกจ่ายเงิน

เสร็จสิ้นครบ ๓ ปี

ผู้ประเมินผล : ผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาจากภายนอก

หลักการ : ทุกโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจาก สพพ. จะต้องได้รับ

การประเมินผลและจัดทำรายงานประเมินผลประโยชน์และผลกระทบของโครงการ โดย สพพ. จะว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ หรือที่ปรึกษาจากภายนอกเป็นผู้ดำเนินการ ทำการสำรวจ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล และจัดทำรายงาน ประเมินผลโครงการ โดยการประเมินผลโครงการในระยะนี้ จะให้ความสำคัญกับการสำรวจเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์เกี่ยวกับผลประโยชน์และผลกระทบที่เกิดจากโครงการ ความเหมาะสมสอดคล้องของโครงการกับ นโยบายที่เกี่ยวข้อง ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการและบริหารจัดการ โครงการ ความคุ้มค่าของโครงการ ข้อเสนอแนะการใช้ประโยชน์จากโครงการเพิ่มเติม และความยั่งยืนของโครงการ รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินโครงการในอนาคต

ประกาศนี้

ข้อ ๓ แนวทางการประเมินโครงการที่เสร็จแล้วตามข้อ ๒ ให้เป็นไปตามเอกสารแนบท้าย

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายธีระศักดิ์ มงคลโกชน์)

รองผู้อำนวยการ

ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการ สพพ.

การประเมินผลโครงการที่แล้วเสร็จ

การประเมินผลโครงการที่แล้วเสร็จ

การประเมินผลโครงการที่เสร็จแล้วเป็นเครื่องมือหรือระบบที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของโครงการที่ได้รับ ความช่วยเหลือจากสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) เพื่อเป็นข้อมูลและบทเรียนที่เป็นประโยชน์แก่ทั้งผู้ให้ความช่วยเหลือ และผู้รับความช่วยเหลือ ประกอบ การตัดสินใจดำเนินโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในอนาคต

วิธีการประเมินผลโครงการที่แล้วเสร็จ แบ่งเป็น ๒ ระยะ ได้แก่

๑. การประเมินปิดโครงการ

๑.๑ หลักการ คือ ทุกโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจาก สพพ. เมื่อโครงการดำเนินการ แล้วเสร็จและการเบิกจ่ายเงินเสร็จสิ้นแล้ว ต้องประเมินและจัดทำรายงานปิดโครงการ (Project Completion Report) โดยเจ้าหน้าที่ของ สพพ. จะทำการสำรวจภาคสนามร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ ประมวลข้อมูลจากฐานข้อมูลโครงการของ สพพ. (ระบบติดตามโครงการ Ongoing) แล้วประเมินผล การดำเนินโครงการ และผลสำเร็จของโครงการตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของงาน และจัดทำรายงาน ปิดโครงการ

๑.๒ การประเมินผลโครงการในระยะนี้ จะมุ่งเน้นที่

๑) ความเหมาะสมสอดคล้องของโครงการ ได้แก่ ความเหมาะสมสอดคล้องของการดำเนินโครงการ กับนโยบายการพัฒนาของประเทศผู้รับความช่วยเหลือและประเทศไทย รวมทั้งความเหมาะสมสอดคล้องของ การดำเนินโครงการกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

๒) ประสิทธิภาพการดำเนินโครงการ ประกอบด้วย ความสำเร็จสมบูรณ์ของโครงการตามขอบเขต การดำเนินงาน ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินงาน เปรียบเทียบกับแผนงาน ที่วางไว้ก่อนเริ่มโครงการ

๓) ประสิทธิภาพเบื้องต้นของโครงการ ได้แก่ ผลที่เกิดจากการดำเนินโครงการเปรียบเทียบกับเป้าหมายของโครงการ

๔) ประมาณการและการวิเคราะห์ผลประโยชน์และผลกระทบเบื้องต้นที่ได้รับจากโครงการ เช่น กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเบื้องต้น และการวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการที่มีต่อ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

๕) ความยั่งยืนของโครงการ เช่น แผนการบำรุงรักษา โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ ความสามารถของบุคลากรที่บริหารจัดการ และงบประมาณที่จัดสรรเพื่อการบริหารจัดการโครงการ เป็นต้น

๖) ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้

๗) ความพึงพอใจของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ต่อการปฏิบัติงานของที่ปรึกษาควบคุมงาน ผู้รับเหมา และเจ้าหน้าที่ของ สพพ.

๑.๓ เมื่อประเมินผลโครงการแล้ว สพพ. จะสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ บริหารจัดการโครงการประกอบการรายงาน

๑.๔ เมื่อจัดทำรายงานแล้วเสร็จ สพพ. จะรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่แก่สาธารณะ และนำไปใช้ในการปรับปรุงโครงการในอนาคต

๒ การประเมินผลประโยชน์และผลกระทบของโครงการ

๒.๑ หลักการ คือ ทุกโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือจาก สฟพ. เมื่อโครงการดำเนินการแล้วเสร็จ และการเบิกจ่ายเงินเสร็จสิ้นครบ ๓ ปี ต้องประเมินผลและจัดทำรายงานประเมินผลประโยชน์และผลกระทบของโครงการ โดย สฟพ. จะว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาจากภายนอกเป็นผู้ดำเนินการทำการสำรวจ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล และจัดทำรายงานประเมินผลประโยชน์และผลกระทบของโครงการ

๒.๒ การประเมินผลโครงการในระยะนี้ จะมุ่งเน้นที่

๑) ความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ โดยพิจารณาความเหมาะสมสอดคล้องของโครงการกับนโยบายของประเทศผู้รับความช่วยเหลือและประเทศไทย ณ เวลาที่ประเมินโครงการ และการรองรับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเมื่อใช้งานโครงการแล้ว ๓ ปี

๒) ศึกษาและประเมินความมีประสิทธิภาพของโครงการ โดยการเปรียบเทียบประสิทธิภาพระหว่างการดำเนินโครงการกับแผนงาน

๓) ศึกษาและประเมินความมีประสิทธิภาพของโครงการ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และการบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้

๔) ศึกษาและประเมินผลกระทบที่เกิดจากโครงการ ทั้งทางด้านวิศวกรรม เศรษฐกิจ สังคม การลงทุน สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการใช้ทรัพยากรในพื้นที่โครงการและใกล้เคียง ทั้งผลในเชิงบวกและเชิงลบ ทางตรงและทางอ้อม

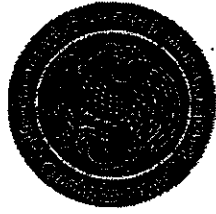
๕) ศึกษาและประเมินความยั่งยืนของโครงการ ได้แก่ ความสามารถในการบริหารจัดการโครงการ เมื่อเปิดใช้งาน การบำรุงรักษา ความสามารถของบุคลากรที่บริหารจัดการ รวมทั้งงบประมาณที่จัดสรรเพื่อการบริหารจัดการโครงการ

๖) ศึกษาและประเมินความคุ้มค่าและเสนอแนะแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มของโครงการ ทั้งทางเศรษฐกิจ การเงิน และสังคม จากการใช้ประโยชน์ของโครงการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม และประเมินความต้องการและวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหรือพัฒนาโครงการเพิ่มเติม

๗) ศึกษาและประเมินความสัมพันธ์และความพึงพอใจทั้งในแง่ความสัมพันธ์และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ รวมถึงทัศนคติที่มีต่อประเทศไทยจากประชาชนที่ใช้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

๘) สรุปปัญหา อุปสรรค บทเรียนและข้อเสนอแนะ ทั้งที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ และการบริหารจัดการโครงการ พร้อมทั้ง ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงและการใช้ประโยชน์โครงการ ให้เต็มที่ เพื่อให้โครงการสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อเป็นบทเรียนแก่โครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในอนาคต

๒.๓ เมื่อที่ปรึกษาจัดทำและส่งมอบรายงานแล้วเสร็จ สฟพ. จะรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่แก่สาธารณะ และนำไปใช้ในการปรับปรุงโครงการในอนาคต

ประกาศสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)

เรื่อง การประเมินผลโครงการที่เสร็จแล้ว

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผล โครงการที่เสร็จแล้ว เพื่อเป็นเครื่องมือหรือระบบที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของโครงการที่สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) ให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทวงวิชาการที่เกี่ยวข้องแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะเป็นข้อมูลและบทเรียนที่เป็นประโยชน์ทั้งผู้ให้ความช่วยเหลือและผู้รับความช่วยเหลือ ใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการ โครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในอนาคต และตามความในมาตรา ๓๒(๓) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ และมติคณะกรรมการบริหารสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ครั้งที่ ๗/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ที่ให้ความเห็นชอบในหลักการและแนวทางการประเมินผลโครงการที่เสร็จแล้ว จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การประเมินผลโครงการที่เสร็จแล้วมีหลักการ ดังนี้

(๑) ทุกโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือจาก สพพ. เมื่อปิดโครงการหรือสิ้นสุดการเบิกจ่ายแล้ว หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดทำรายงานปิดโครงการ (Project Completion Report) ส่งให้ สพพ. และ สพพ. จะทำการสำรวจภาคสนามร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ ๑ ครั้ง และประเมินผลโครงการจากรายงานปิดโครงการ ข้อมูลจากฐานข้อมูลโครงการของ สพพ. (ระบบติดตามโครงการ Ongoing) และข้อมูลภาคสนาม เพื่อจัดทำรายงานการประเมินผล

(๒) ทุกโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือจาก สพพ. เมื่อปิดโครงการ หรือสิ้นสุดโครงการ หรือโครงการให้บริการแล้ว ๑ ปี สพพ. จะเป็นผู้ดำเนินการประเมินผลโครงการตามเกณฑ์ที่กำหนด และจัดทำรายงานการประเมินผลโครงการ

(๓) ในแต่ละปี สพพ. จะสุ่มเลือกโครงการมา ๑ โครงการจากโครงการทั้งหมดซึ่งได้รับความช่วยเหลือจาก สพพ. ที่ปิดโครงการ หรือสิ้นสุดการเบิกจ่าย หรือเปิดให้บริการแล้ว ๕ ปี เพื่อทำการประเมินผลโครงการ โดย สพพ. เป็นผู้ดำเนินการประเมินผลโครงการตามเกณฑ์ที่กำหนด และจัดทำรายงานการประเมินผล

ข้อ ๒ แนวทางการประเมินผลโครงการที่เสร็จแล้วตามข้อ ๑ ให้เป็นไปตามเอกสารแนบท้าย
ประกาศนี้

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ร้อยโท

(นพดล พันธุ์กระวี)

ผู้อำนวยการ

การประเมินผลโครงการที่เสร็จแล้ว

การประเมินผลโครงการที่เสร็จแล้ว

การประเมินผลโครงการที่เสร็จแล้วเป็นเครื่องมือหรือระบบที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือจากสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) เพื่อเป็นข้อมูลและบทเรียนที่เป็นประโยชน์แก่ทั้งผู้ให้ความช่วยเหลือ และผู้รับความช่วยเหลือ ประกอบการตัดสินใจดำเนินโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในอนาคต

1. วิธีการประเมินผลโครงการที่เสร็จแล้ว แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1.1 ปิดโครงการ/สิ้นสุดการเบิกจ่าย

1.1.1 หลักการคือ ทุกโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือจาก สพพ. เมื่อปิดโครงการหรือสิ้นสุดการเบิกจ่ายแล้ว หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดทำรายงานปิดโครงการ (Project Completion Report) ส่งให้ สพพ. และ สพพ. จะทำการสำรวจภาคสนามร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ 1 ครั้ง และประเมินผลโครงการจากรายงานปิดโครงการ ข้อมูลจากฐานข้อมูลโครงการของ สพพ. (ระบบติดตามโครงการ Ongoing) และข้อมูลภาคสนาม เพื่อจัดทำรายงานการประเมินผล

1.1.2 การประเมินผลโครงการในระยะนี้ จะพิจารณาความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และความสามารถของโครงการในการรองรับความต้องการ กิจกรรม การบริหารจัดการ และวิธีการดำเนินโครงการ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ

1.1.3 เมื่อประเมินผลโครงการแล้ว สพพ. จะสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการประกอบการรายงาน

1.1.4 เมื่อจัดทำรายงานแล้วเสร็จ สพพ. จะรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วกัน

1.2 ปิดโครงการ/สิ้นสุดการเบิกจ่าย/โครงการให้บริการแล้ว 1 ปี

1.2.1 หลักการคือ ทุกโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือ จาก สพพ. เมื่อปิดโครงการ หรือสิ้นสุดโครงการ หรือโครงการให้บริการแล้ว 1 ปี สพพ. จะเป็นผู้ดำเนินการประเมินผลโครงการตามเกณฑ์ที่กำหนด และจัดทำรายงานการประเมินผลโครงการ

1.2.2 การประเมินผลโครงการในระยะนี้จะให้ความสำคัญกับการพิจารณาความสอดคล้องของการใช้งานโครงการกับเป้าหมายที่วางไว้ และประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการโครงการ ในระยะแรกของการใช้งาน (Operation) รวมทั้งพิจารณาผลกระทบ ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระยะสั้น เพื่อพิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อไป

1.2.3 เมื่อจัดทำรายงานการประเมินผลโครงการแล้วเสร็จ สพพ. จะรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วกัน

1.3 หลังปิดโครงการ/สิ้นสุดการเบิกจ่าย/ โครงการให้บริการแล้ว 5 ปี

1.3.1 หลักการคือ ในแต่ละปี สพพ. จะสุ่มเลือกโครงการมา 1 โครงการจากโครงการทั้งหมด ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจาก สพพ. ที่ปิดโครงการ หรือสิ้นสุดการเบิกจ่าย หรือเปิดให้บริการแล้ว 5 ปี เพื่อทำการประเมินผลโครงการ โดย สพพ. เป็นผู้ดำเนินการประเมินผลโครงการตามเกณฑ์ที่กำหนด และจัดทำรายงานการประเมินผล

1.3.2 การประเมินในระยะนี้มุ่งเน้นที่ผลกระทบของโครงการที่เกิดขึ้นโดยตรงและทางอ้อม ในระยะยาว รวมทั้งความยั่งยืนของการบริหารจัดการทั้งในด้านงบประมาณ หน่วยงานและบุคลากร ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการและบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งก่อสร้างในโครงการให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมต่อการใช้งาน

1.3.3 เมื่อจัดทำรายงานแล้วเสร็จ สพพ. จะรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วกัน

2. เกณฑ์การประเมินผลโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

2.1 เกณฑ์การประเมินเมื่อปิดโครงการ/ สิ้นสุดการเบิกจ่าย

2.1.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หมายถึง ความเหมาะสมกับความต้องการและนโยบายของกลุ่มเป้าหมาย ผู้รับความช่วยเหลือ และผู้ให้ความช่วยเหลือ

2.1.2 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายของโครงการ โดยพิจารณาเปรียบเทียบแผนการดำเนินงานและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

2.2 เกณฑ์การประเมินเมื่อปิดโครงการ/ สิ้นสุดการเบิกจ่าย/ โครงการให้บริการแล้ว 1 ปี และ 5 ปี ประกอบด้วย 5 หัวข้อ ได้แก่

2.2.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ (Relevance) หมายถึง ขอบเขตซึ่งเหมาะสมกับความต้องการและนโยบายของกลุ่มเป้าหมาย ผู้รับความช่วยเหลือ และผู้ให้ความช่วยเหลือ

2.2.2 ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การดำเนินงานที่ทำให้ปัจจัยนำเข้านำไปสู่ผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึง ขอบเขตหรือการดำเนินงานซึ่งบรรลุหรือค่อนข้างจะบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.2.4 ผลกระทบ (Impact) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการพัฒนา ทั้งด้านบวกและด้านลบ ทางตรงและทางอ้อม และโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ

2.2.5 ความยั่งยืนของโครงการ (Sustainability) หมายถึง การที่ผลประโยชน์ที่ได้รับจากความช่วยเหลือมีแนวโน้มที่จะคงอยู่ต่อไปหลังจากการให้ความช่วยเหลือสิ้นสุดลง

3. ขั้นตอนการประเมินผลโครงการที่แล้วเสร็จ มี 3 ขั้นตอน ได้แก่

3.1 ขั้นการวางแผน เป็นช่วงพิจารณากำหนดเป้าหมายและแนวทางในการประเมินผลโครงการ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษา รวบรวม และสรุปข้อมูลของโครงการที่จะทำการประเมินผล

3.1.2 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน

3.1.3 เลือกวิธีการเก็บข้อมูลและกลุ่มเป้าหมาย

3.1.4 ประมาณการงบประมาณ

3.1.5 กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการประเมิน

3.2 ขั้นการดำเนินงาน

3.2.1 รวบรวมข้อมูลโครงการจากผลการดำเนินโครงการและข้อมูลภาคสนามโดยสำรวจในพื้นที่โครงการและพื้นที่โดยรอบ และวิธีการเก็บข้อมูลทางกายภาพ จากการกรอกแบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้รับประโยชน์จากโครงการ

3.2.2 ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์สรุปผลในตามเกณฑ์การประเมินผลโครงการ 5 เกณฑ์ โดยประเด็นที่ต้องพิจารณาสำหรับแต่ละเกณฑ์ ได้แก่

1) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ (Relevance)

ประเมินความสอดคล้องของกิจกรรมและวิธีการดำเนินโครงการกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย และการจัดลำดับความสำคัญ ความสามารถของโครงการในการรองรับความต้องการ กิจกรรม การบริหารจัดการ และวิธีการดำเนินโครงการ ตลอดจนค่าใช้จ่าย

2) ประสิทธิภาพ (Efficiency)

ประเมินความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรของโครงการซึ่งจะพิจารณาใน 3 ด้าน คือ ด้านผลผลิตของโครงการ ระยะเวลาการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายของโครงการ

3) ประสิทธิภาพ (Effectiveness)

ประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าที่จะทำให้โครงการมีผลผลิตสำเร็จตามแผนการดำเนินงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ หรือประเมินผลผลิตที่ส่งต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

4) ผลกระทบ (Impact)

ประเมินการบรรลุเป้าหมายของโครงการในภาพรวมเทียบกับที่กำหนดไว้ ทั้งในแง่ของ ผลลัพธ์ทางตรง ผลลัพธ์ทางอ้อมจากโครงการ และผลกระทบที่มีต่อเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

5) ความยั่งยืนของโครงการ (Sustainability)

ประเมินว่าภายหลังจากโครงการสิ้นสุดแล้ว จะมีการบริหารจัดการโครงการอย่างไร จะมีหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินโครงการและบำรุงรักษาโครงการให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ รวมถึงผลผลิตที่เกิดขึ้นจากโครงการ หรือสิ่งที่ได้รับจากโครงการ

3.3 ชั้นรายงานผล

3.3.1 ดำเนินการสรุปผลการวิเคราะห์ ข้อเท็จจริง ผลการประเมิน ข้อเสนอแนะ และบทเรียนจากการดำเนินโครงการ

3.3.2 รายงานให้ ศพพ. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง คณะรัฐมนตรี และประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการรับทราบ

4. วิธีการเก็บข้อมูลในการประเมินผลโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ มีแนวทางดังนี้

ตาราง 4.1 วิธีการเก็บข้อมูลที่นิยมใช้ในการประเมินผลโครงการ

ประเภท	วิธีการ
การทบทวนข้อมูลและเอกสารที่มีอยู่ (Review literature)	- รายงานโครงการ รายงานการติดตามโครงการ เอกสารที่เกี่ยวข้อง ตัวเลข สถิติ และเอกสารจากผู้ให้ความช่วยเหลือรายอื่น - การส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องล่วงหน้า เพื่อให้เตรียมรวบรวมข้อมูลและเอกสารต่างๆ
การสังเกตการณ์ (Observation)	- การสำรวจและสังเกตการใช้งานจริง และความเหมาะสมของอุปกรณ์และเครื่องมือและสาธารณูปโภคต่างๆ ที่เกิดจากโครงการ รวมทั้งสอบถามจาก ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ใช้บริการ
การสำรวจจากแบบสอบถาม (Questionnaire survey)	- ใช้ในกรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามหลายคนแต่คำถามเหมือนกัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์อีกครั้ง - มี 2 ประเภท คือ ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนคำตอบลงในแบบสอบถามเอง หรือผู้สำรวจเป็นผู้ถามและบันทึกคำตอบ
การสำรวจจากการสัมภาษณ์ (Interview survey)	- มี 3 ประเภท ได้แก่ การสัมภาษณ์ตามคำถามเฉพาะที่กำหนดไว้ การสัมภาษณ์ที่เตรียมเพียงประเด็นไว้อย่างกว้างๆ อาจมีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงคำถามตามความจำเป็น และการสัมภาษณ์ โดยผู้ถูกสัมภาษณ์ อาจเป็นบุคคลเฉพาะ กลุ่ม หรือผู้มีข้อมูลสำคัญ
การจัดกลุ่มอภิปราย (Focus group discussion)	- กำหนดหัวข้อเฉพาะให้กลุ่มเป้าหมายอภิปราย และรวบรวมข้อมูลจาก ความเห็นและข้อเสนอต่างๆ

โดยทั่วไปวิธีเก็บข้อมูลที่ใช้ในการประเมินผลโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ได้แก่

- 1) การทบทวนข้อมูลและเอกสารที่มีอยู่ โดยจะรวบรวมจากรายงานการปิดโครงการ (Project Completion Report) และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
- 2) การสัมภาษณ์ตามคำถามเฉพาะที่กำหนดไว้ โดยส่งแบบสอบถามให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ล่วงหน้า สำหรับคำถามในแบบสอบถามขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่มีอยู่ (ตัวอย่างคำถามและแบบสอบถามตามเอกสารแนบ)
- 3) วิธีการอื่นๆ เช่น การสำรวจตามแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ตามประเด็นที่เตรียมไว้ หรือการจัดกลุ่มอภิปราย นำมาใช้ร่วมเพื่อเก็บข้อมูลปพลิเคชันย่อยประกอบการวิเคราะห์และประมวลผลโครงการ

ตาราง 4.2 สรุปเกณฑ์การประเมินผล โครงการ

เกณฑ์	หลักการ
ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ (Relevance)	พิจารณาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และแผนงาน
ประสิทธิภาพ (Efficiency)	เปรียบเทียบแผนงาน ทั้งในด้านผลผลิต เงินไข และวงเงินลงทุน กับผลที่ได้รับ และวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ประสิทธิผล (Effectiveness)	เปรียบเทียบตัวเลขที่วางแผนไว้กับที่เกิดขึ้นจริงเพื่อพิจารณาว่าวัตถุประสงค์ได้บรรลุตามที่วางไว้
ผลกระทบ (Impact)	พิจารณาผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในด้านเศรษฐกิจมหภาค สังคม และสิ่งแวดล้อม
ความยั่งยืนของโครงการ (Sustainability)	พิจารณาความยั่งยืนของโครงการในระยะปานกลางและระยะยาว และพิจารณาว่าหากเกิดปัญหามีมาตรการรับมือหรือไม่

หลักการจัดอันดับผลการประเมินโครงการ

แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

- ระดับดีมาก (A)
- ระดับดี (B)
- ระดับพอใช้ (C)
- และระดับต้องปรับปรุง (D)

ระดับดีมาก (A)

แสดงถึงการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ความต้องการของผู้ใช้งาน และนโยบายดี ประสิทธิภาพของโครงการดี สามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดของโครงการได้มากกว่าร้อยละ 80 ของเป้าหมาย ประสิทธิภาพรวมของโครงการดี อยู่ระดับ ≥ 2.5 และไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

ระดับดี (B)

แสดงถึงการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ ความต้องการของผู้ใช้งาน และนโยบายดี ประสิทธิภาพของโครงการพอใช้ สามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดของโครงการได้ร้อยละ 50 - 80 ของเป้าหมาย ประสิทธิภาพรวมของโครงการพอใช้ อยู่ระดับ 1.50 - 2.4 และไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

ระดับพอใช้ (C)

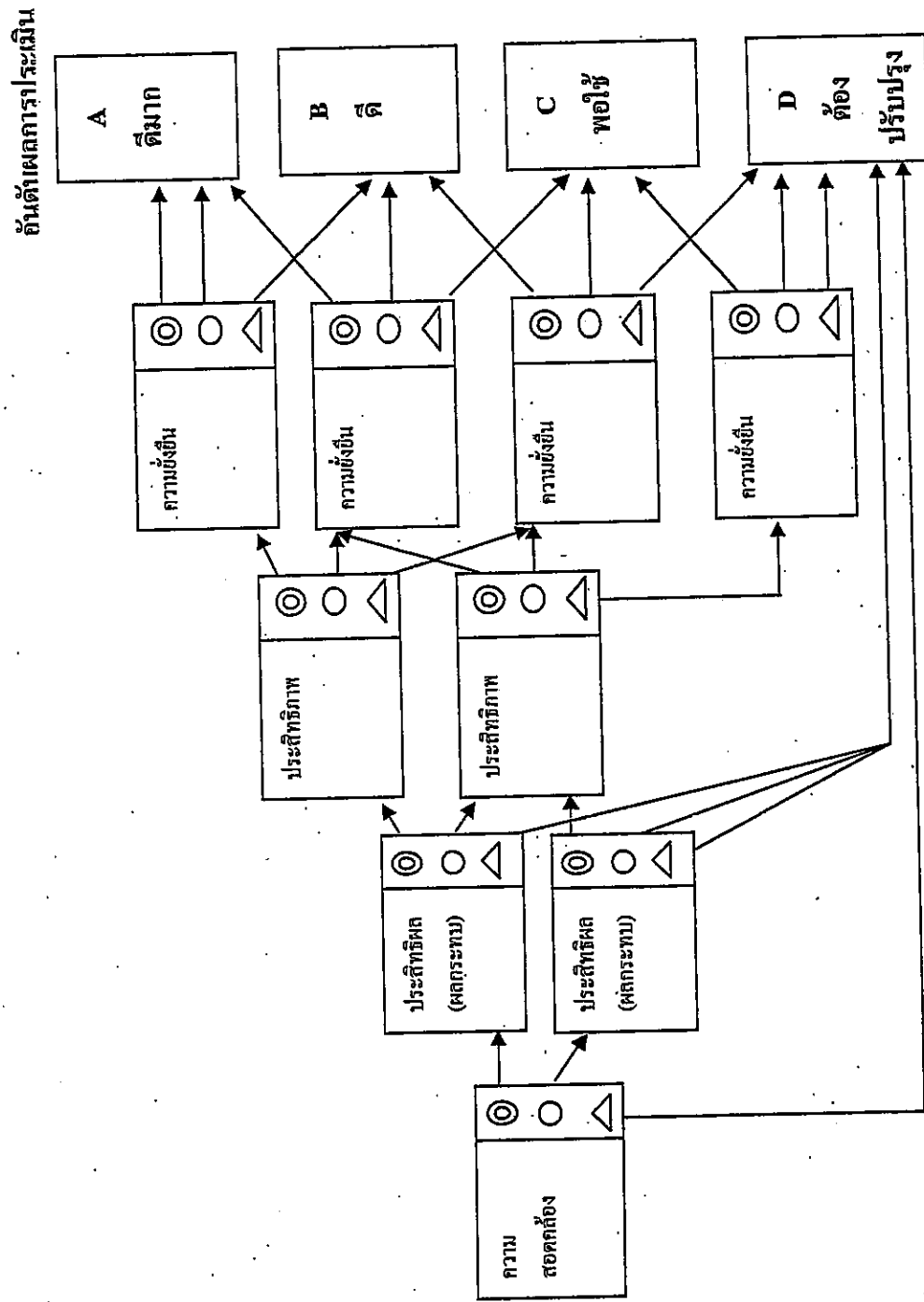
แสดงถึงการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ประสิทธิภาพของโครงการพอใช้ สามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดของโครงการได้ร้อยละ 50-80 ของเป้าหมาย ประสิทธิภาพรวมของโครงการพอใช้ อยู่ระดับ 1.5 - 2.4 และมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

ระดับต้องปรับปรุง (D)

แสดงถึงการดำเนินงานไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ประสิทธิภาพของโครงการต้องปรับปรุง สามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดของโครงการได้น้อยกว่าร้อยละ 50 ของเป้าหมาย ประสิทธิภาพรวมของโครงการอยู่ระดับน้อยกว่า < 1.50 ซึ่งต้องปรับปรุง

แสดงเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

การจัดอันดับผลการประเมินโครงการที่แล้วเสร็จ

หมายเหตุ :

- ดี ⊙
- พอใช้ ○
- ต้องปรับปรุง △

เกณฑ์ให้คะแนนสำหรับการประเมินผลโครงการที่แล้วเสร็จ

เกณฑ์	หลักการ	มาตรการ	คะแนน	หมายเหตุ
ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ (Relevance)	พิจารณาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และแผนงาน	- มีความสอดคล้องกับความต้องการหรือนโยบาย - มีปัญหาเกี่ยวกับความสอดคล้องกับความต้องการหรือนโยบายบ้าง - มีปัญหาเกี่ยวกับความสอดคล้องกับความต้องการหรือนโยบายอย่างมาก	◎ ○ △	
ประสิทธิผล (Effectiveness) (ผลกระทบ (Impact))	เปรียบเทียบตัวเลขที่วางแผนไว้กับที่เกิดขึ้นจริงเพื่อพิจารณาว่าวัตถุประสงค์บรรลุตามที่วางไว้	- มากกว่าร้อยละ 80 ของแผนเดิม - ระหว่างร้อยละ 50 - 80 ของแผนเดิม - น้อยกว่าร้อยละ 50 ของแผนเดิม	◎ ○ △	พิจารณาตัวชี้วัดหลักทั้งหลาย
ประสิทธิภาพ (Efficiency)	เปรียบเทียบแผนงานกับที่เกิดขึ้นจริงทั้งในด้านผลผลิต ระยะเวลา และวงเงินลงทุน กับผลที่ได้รับเพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของโครงการในภาพรวม	1. ผลผลิต - มากกว่าร้อยละ 80 ของแผนเดิม ◎ = 3 - ระหว่างร้อยละ 50 - 80 ของแผนเดิม ○ = 2 - น้อยกว่าร้อยละ 50 ของแผนเดิม △ = 1 2. ระยะเวลาดำเนินงาน - ร้อยละ 100 หรือน้อยกว่าของแผนเดิม ◎ = 1 - ระหว่างร้อยละ 101 - 150 ของแผนเดิม ○ = 2 - มากกว่าร้อยละ 150 ของแผนเดิม △ = 3 3. ค่าใช้จ่าย (ค่าใช้จ่ายรวมตามประเภทในภาพรวม) - ร้อยละ 100 หรือน้อยกว่าของแผนเดิม ◎ = 1 - ร้อยละ 100 - 150 ของแผนเดิม ○ = 2 - มากกว่าร้อยละ 150 ของแผนเดิม △ = 3		ผลผลิต คือ สาธารณูปโภค สร้างขึ้น
ความยั่งยืนของโครงการ (Sustainability)	พิจารณาความยั่งยืนของโครงการในระยะปานกลางและระยะยาว และพิจารณาว่าหากเกิดปัญหา มีมาตรการรับมือหรือไม่	ประสิทธิภาพโครงการโดยรวม = ผลผลิต / ((ระยะเวลาดำเนินงาน + ค่าใช้จ่าย) / 2) - ประสิทธิภาพรวม ≥ 2.50 : ระดับดี ◎ - ประสิทธิภาพรวม อยู่ระหว่าง 1.50 - 2.4 : ระดับพอใช้ ○ - ประสิทธิภาพรวม < 1.50 : ระดับต้องปรับปรุง △	◎ ○ △	

ตารางสรุปการจัดอันดับผลการประเมินโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

ลำดับ พหุคูณ	ความสอดคล้อง	ประสิทธิผล (เชิงปริมาณ)	ประสิทธิภาพ	ความคุ้มค่า
A	ดี	ดี	ดี	ดี
	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้
B	ดี	ดี	ดี	ต้องปรับปรุง
	ดี	ดี	ต้องปรับปรุง	ดี
	ดี	พอใช้	พอใช้	พอใช้
	พอใช้	ดี	ดี	ดี
C	ดี	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	ดี	พอใช้	ดี	ต้องปรับปรุง
	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง	ดี
	พอใช้	ดี	ต้องปรับปรุง	พอใช้
	พอใช้	ดี	ดี	ต้องปรับปรุง
D	ดี	พอใช้	พอใช้	พอใช้
	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้
D	ต้องปรับปรุง			
	ดี	ต้องปรับปรุง		
	พอใช้	ต้องปรับปรุง		
	พอใช้	พอใช้		
	ดี	พอใช้	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	พอใช้	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง	พอใช้
	พอใช้	ดี	ต้องปรับปรุง	พอใช้
	ดี	ดี	ต้องปรับปรุง	พอใช้
	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง	ต้องปรับปรุง
	พอใช้	ดี	ต้องปรับปรุง	ต้องปรับปรุง

แบบรายงานโดยสังเขป

รายงานปิดโครงการ (Project Completion Report)

ประกอบข้อมูลและการประเมินวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

1.1 รายละเอียดโครงการ ประกอบด้วย

1.1.1 ประเทศ

1.1.2 เลขที่สัญญา

1.1.3 ชื่อ โครงการ

1.1.4 ผู้กู้

1.1.5 หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

1.1.6 วงเงินตามสัญญา

1.2 ข้อมูลการกู้ ประกอบด้วย

วันที่ เริ่มต้นและสิ้นสุดของการ Appraisal และการเจรจาเงื่อนไขและรายละเอียด วันที่อนุมัติการให้ความช่วยเหลือ วันที่ลงนามในสัญญา วันที่สัญญามีผลบังคับใช้ วันที่สิ้นสุดสัญญา เงื่อนไขของสัญญา การเปรียบเทียบประมาณการเบิกจ่าย (ช่วง Appraisal) และการเบิกจ่ายจริง ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินตราในประเทศ

1.3 ข้อมูลโครงการ ประกอบด้วย

1.3.1 การเปรียบเทียบประมาณการค่าใช้จ่ายโครงการและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง ทั้งค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินในประเทศและต่างประเทศ

วงเงินลงทุนโครงการ	ประมาณการ (Appraisal)	ตามความเป็นจริง
เงินต่างประเทศ		
เงินในประเทศ		
รวมทั้งสิ้น		

1.3.2 แผนการเงิน

วงเงินลงทุนโครงการ	ประมาณการ (Appraisal)	ตามความเป็นจริง
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (แยกแต่ละแหล่ง)		
ดอกเบี้ยระหว่างก่อสร้าง		
รวมทั้งสิ้น		

1.3.3 หมวดค่าใช้จ่ายเงินโครงการ

หมวดค่าใช้จ่าย	ประมาณการ (Appraisal)			ตามความเป็นจริง		
	เงิน ตปท.	เงินใน ปท.	รวม	เงิน ตปท.	เงินใน ปท.	รวม
ค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน						
ค่างานโยธา						
ค่าจ้างที่ปรึกษา						
ค่าเผื่อเหลือเผื่อขาด						
อื่นๆ						
คอกเบียร์ระหว่างก่อสร้าง						
รวมทั้งสิ้น						

1.3.4 การดำเนินงาน

รายการ	ประมาณการ (Appraisal)	ตามความเป็นจริง
ลงนามในสัญญาฉบับที่ปรึกษา		
ออกแบบรายละเอียดเสร็จสิ้น		
สัญญาจ้างงานโยธา		
- วันลงนามในสัญญา		
- วันส่งมอบงาน		
การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์		
- วันลงนามในสัญญา		
- วันส่งมอบงาน		
วันเริ่มใช้งาน		
รวมทั้งสิ้น		

2. การสรุปผลการดำเนินงาน ได้แก่ การประเมินความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้ใช้งาน การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การบริหารจัดการ การดำเนินงาน โครงการ ค่าใช้จ่ายของโครงการ และผลกระทบของโครงการ

3. ปัญหาอุปสรรคและการแก้ไข

4. ข้อเสนอแนะและบทเรียน

5. ข้อมูลและเอกสารประกอบอื่นๆ ได้แก่

- 5.1 ขอบเขตการดำเนินงานโครงการ
- 5.2 ลำดับเหตุการณ์สำคัญ
- 5.3 การประเมินผลทางวิศวกรรม
- 5.4 แผนการดำเนินงาน
- 5.5 รายละเอียดของสัญญาทางด้านงานโยธา งานจัดหารวัสดุอุปกรณ์ งานจ้างที่ปรึกษา
- 5.6 การประมาณการและการวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากโครงการ เช่น การวิเคราะห์การจราจร เป็นต้น
- 5.7 การประเมินผลทางด้านเศรษฐกิจ
- 5.8 การประเมินผลทางการเงิน
- 5.9 การวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- 5.10 การวิเคราะห์ผลกระทบต่อสังคมและชุมชน